

Эчке эшләр министрлыгы ветераннары - гражданлык бурычын тирәнтен анлаган, үз халкына намуслы хезмәт иткән кешеләр. Бүгөн аларнын чәчләренә ак бәс тошса дә, әмма ачык тавыш, сорауларга тулы һәм кыска җавап бирү осталыгы мөнгегә кала.

Фәрит Закир улы Рахмуков 1960 елның 21 мартында Мордва АССРның Рузаевка районы Татар Пешлә авылында тимер юлчы гаиләсендә туган. Урта мәктәпнән 8 сыйныфын тәмамлаганнан соң, машинист ярдәмчесе профессиясен үзләштергән. - Тимер юл

полотносында ялгау, җавапсыз һәм игътибарсыз кешеләргә урын юк. Бу дәресте мин күптәннән ойрәндем һәм гомерем буе истән чыгармыйм, - дип сойли Фәрит Закирович. Училище дипломын с отличием алгач, Фәрит Закир улы һөнәри техник белем бирү кадрларын әзерләв очен Уфа индустриаль-педагогика техникумына укырга җибәрелә. Анда, хәрби кафедрада укыганда, ул беренче тапкыр хокук саклау органнары эшчәнлегә белән очраша; аны ирекле халык дружинасы отряды командиры итеп билгелиләр. Бу безнен геройны рухландыра һәм ул үз язмышын милиция белән бәйләргә карар итә.

- Мин үз хезмәтемне 1981 елның августында эчке эшләр органнарында, транспортта жинаятьчеләрне эزلәвеннән кече инспекторы вазифасыннан башладым. Ул вакытта Рузаевка станциясендә линия бүлегә начальнигы Иванов Иван Степанович иде. Минне хезмәт нигезләренә ойрәткән беренче остазлар - жинаятьчеләрне эزلәв начальнигы Николай Иванович Уралов һәм шәхси милек буенча оперуполномоченный Евгений Борисович Галкин.

Соныннан балигъ булмаганнар эш-ләре буенча инспектор, йокләргә жи-наятьчел һөжүмнәргә каршы корәш бүлегенен жинаятьчеләрне эزلәв буенча оперуполномоченный вазифаларын башкара язма героёбыз.

Тимер юл транспортында һөжүм-нәрнен топ объекты һәрвакыт ташыла торган милек булган: техник эшләнмәләр, халык куллану товарлары, нефть продуктлары, металллар. Күчмә составны комплектлаудан азат итү очраклары күп булган (тәгәрмәч парларын һәм башка узелларны һәм детальләрне вагоннарда да, локомотивларда да урлау). Бу вазифада зур эш тәҗрибәсен аңа 1999-2006 елларда Самара шәһәренен эчке эшләр

идарәсен житәкләгән линия бөлгә начальнигы Вячеслав Семенович Рахлин тапшырган. Ө 1985 елда Фәрит Закир улы Рахмуков тикшерү бөлгәненә эшкә күчә. Монын очен махсус бөләм кирәкләгән яхшы анлап ул СССР Эчкә эшләр министрлыгы академиясенен Саратов филиалы юридик факультетына укырга керә. 1990 елда тикшерү начальнигы вазифасына билгеләнә.

- 1997 елда Урта Волга транспорты эчкә эшләр идарәсе Рузаевка станциясендә ЛОВД начальнигы Александр Иванович Матявин мина бөлгәк начальнигы урынбасары, тикшерү бөлгәк начальнигы булырга тәкъдим итте, ди әнгәмәдәшебез.

2006 елда Фәрит Закир улы лаеклы ялга китә. Хокук саклау органнарында 25 ел хезмәт иткән ул. Эчкә эшләр органнарында озак еллар намуслы хезмәтә очен Фәрит Закир улы Рахмуков дистәләгән Мактау грамоталары, Рәхмәт хатлары белән бөләкләнә. Анын күкрәгән оч дәрәжәдәгә «Хезмәттәгә аерымлыгы очен» медальләре, «Хезмәт ветераны» мактау билгесе бизи. Ул элеккәчә сафта, яшь хезмәткәрләргә ярдәмгә игеләклә сүз нәм акыллы кинәш белән киләргә һәрвакыт әзер. Линия бөлгәк үткәргән профилактик чараларда нәм акцияләрдә актив катнаша.

Пенсиягә чыккач, Фәрит Закир улы әтисе Закир Исмәгыйль улы Рахмуковнын эшен үз өстенә ала. Ул, үзенен олы яшенә (91 яшь) карамастан, умартачылык белән шогыйльләнә. Закир Исмәгыйль улы «хезмәт фронтында катнашучы» исеменә ия. Ул 12 яшеннән колхозда эшли. Авыл хужалыгы хезмәтчәннәре очен Боек Ватан сугышы каты сынау булып тора. Авылда эш чын мөгънәсендә батырлык иде: яклаучылар армиясен нәм граждән халкын чимал нәм азык-толек белән тәмин итү бурычы торган.

- Әтиемә ярдәм итеп, мин әкрәнләп тәжрибә тупладым, күп әдәбият укыдым, шуна күрә умартачылык темасы балачактан ук анлаешлы нәм якын, - дип уртаклашты Фәрит Закирович. - Элек эш белән мәшгуль булу сәбәплә, мин әтигә ярдәм генә иттем. Үземә умартачылык белән шогыйльләнәргә вакыт житмәде. 2012 елда, «Мордовия Республикасында башлангыч фермерларга ярдәм итү» ведомство максатчан программасында катнашучы буларак, РФ Авыл хужалыгы министрлыгы белән Мордовия Республикасы Авыл хужалыгы нәм азык-толек министрлыгыннан крестьян-фермер хужалыгын булдыру, үстерү очен грант алдым. Умартачылык - бик дулкынландыргыч нәм кызыклы эш. Ничшиксез, ул мине тонуста тотуын дөвам итә: тырышлыкны, игътибарлыкны, похтәлекне, зирәклекне үстерә.

- Ел саен минем продукция тобәк нәм Ботенроссия дәрәжәсендәгә күргәзмәләрдә катнаша, - дип сүзен дөвам итә Фәрит Закирович.

2013 елда умартачылыкта югары күрсәткәчләргә ирешкән очен РФ Авыл хужалыгы министрлыгы, Мәскәв хөкүмәте нәм Россия авыл хужалыгы фәннәре академиясе тарафыннан диплом нәм бронза медаль белән бөләкләнә ул.

- Тормыш - даими хәрәкәт. Эшләргә кирәк. Кешегә һәрвакыт жан очен билгәлә бер шогыйль кирәк. Минем гаилә тылым нык: хатыным органнарда хезмәт иткәндә минем эшемнен катлаулылыгын яхшы анлай иде, һәрвакыт мина ярдәм итәргә тырышты. Улым Руслан, анын очен мин һәрвакыт үрнәк булдым, хәзергә вакытта Россия эчкә эшләр министрлыгынын Рузаевка ЛО транспортта балигъ булмаганнар эшләре буенча торкемендә эшли. Ике оныгым үсә. Минем нәм гаиләмнен яраткан шогыйлә бар. Без жанга ялкауланьрга рохсәт итмибез. Мин мона бик шат! - ди Фәрит Закир улы Рахмуков. Шуньсын да билгәләп үтәргә кирәк, Фәрит Закир улы Татар Пешлә авыл жирлегә депутатлар Советы депутаты булып тора. Алардан авылда теге яки бу проблемаларнын никадәр оператив хәл ителүе, ә гомумән аларнын дорес карарларына жирлә халыкнын

иминлеге бэйле. Авыл депутаты кайгыртуу - коч нәм вакыт таләп итә торган остәмә йокләнеш. Ләкин бу әле әхлакый жаваплылык; аны теләсә кем булдыра алмый шул. Халыкнын сайлауларда ин лаеклыларга ышаныч күрсәтүе юкка түгел. Ваемсызлык, катнашу, кызгану Фәрит Закировичны авылдашларынын проблемаларын ишетеп түгел, ә эчтән белә нәм аларны ул хәл итәргә тырыша. Сойләшүебез ахырында ул полициянен гамәлдәге хезмәткәрләренә үгет-нәсихәт бирде: «Һәрвакыт истә тотыгыз! Ин мониме - безнен һөнәребездә дә, тормышыбызда да битараф булырга ярамый. Без - халык хезмәтчеләре, ә үз халкыбызны яратырга, якларга нәм ана ярдәм итәргә кирәк!»

Диана БАГАПОВА